

POSTANOWIENIE

Dnia 28 lutego 2008 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Katarzyna Tyczka-Rote

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 28 lutego 2008 r.,
skargi „D.(...)” - Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S.

o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego postanowienia Sądu
Rejonowego L. z dnia 2 lutego 2006 r., sygn. akt I Co (...)

wydanego w sprawie ze skargi na czynności Komornika Sądowego Rewiru III przy
Sądzie Rejonowym w L. w sprawie z wniosku wierzyciela „D.(...)” - Spółki z ograniczoną
odpowiedzialnością w S.

przeciwko dłużnikowi Przedsiębiorstwu Rolnemu „R.(...)” - Spółce z ograniczoną
odpowiedzialnością w K.

o świadczenie pieniężne,

odrzuca skargę.

Uzasadnienie

Postanowieniem z dnia 2 lutego 2006 r. w sprawie I Co (...) Sąd Rejonowy w L.,
po rozpatrzeniu skierowanej do Prezesa tego Sądu skargi W. S. (potraktowanej
ostatecznie jako skarga na czynności komornika podjęte w sprawie egzekucyjnej z
wniosku wierzyciela „D.(...)” sp. z o.o. w S. przeciwko Przedsiębiorstwu Rolnemu „R.(...)”
sp. z o.o. w K. na podstawie art. 759 § 2 k.p.c.) uchylił z urzędu m. in. zajęcie pszenicy
należącej do W. Stencła oraz nakazał komornikowi zwrot W. S. kwoty 38.091,91 zł
złożonych do depozytu sądowego (stanowiącej cenę uzyskaną ze sprzedaży zajętej
pszenicy).

Wierzyciel „D.(...)” sp. z o.o. w S. złożył zażalenie na to postanowienie. Sąd Rejonowy odrzucił je jako niedopuszczalne. Zażalenie wierzyciela na to ostatnie postanowienie oddalił Sąd Okręgowy w P. postanowieniem z 27 czerwca 2006 r. przychylając się do stanowiska, że postanowienie z 2 lutego 2006 r. nie jest zaskarżalne, bowiem nie kończy postępowania, ani nie został od niego przewidziany środek zaskarżenia w przepisie szczególnym.

Po wykonaniu poleceń Sądu zawartych w postanowieniu z 2 lutego 2006 r. i po zwróceniu się do wierzyciela o wnioski dotyczące dalszego postępowania komornik 2 lutego 2007 r. umorzył egzekucję, stwierdzając jej bezskuteczność. Postanowienie o umorzeniu egzekucji nie zostało przez wierzyciela zaskarżone.

Złożył on natomiast w dniu 5 lipca 2007 r. skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego postanowienia Sądu Rejonowego w L. z dnia 2 lutego 2006 r. zarzucając, że zapadło ono z naruszeniem art. 759 § 2 k.p.c. i art. 366 k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie art. 424¹ § 1 k.p.c., skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia przysługuje od prawomocnego orzeczenia sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie, a w wyjątkowych wypadkach, określonych w art. 424¹ § 2 k.p.c., także od prawomocnego orzeczenia sądu pierwszej instancji. W obydwu sytuacjach przedmiotem zaskarżenia może być jedynie prawomocne orzeczenie kończące postępowanie w sprawie.

W rozpatrywanej sprawie niewątpliwie przedmiotem zaskarżenia jest postanowienie sądu I instancji wydane w trybie art. 759 § 2 k.p.c. Podnoszona przez skarżącego okoliczność, że bezskutecznie starał się on podważyć to postanowienie w trybie zażaleniowym i przedstawiona przez niego droga odwoławcza wskazuje, że w sprawie zapadło orzeczenie sądu II instancji oddalające zażalenie skarżącego na postanowienie o odrzuceniu jego zażalenia na postanowienie z 2 lutego 2006 r. To orzeczenie więc ewentualnie mogłoby stanowić przedmiot zaskarżenia skargą, gdyby przyjąć, że czynności nadzoru judykacyjnego sądu, sprawowanego w trybie art. 759 § 2 k.p.c. uznane być mogą za kończące postępowanie w sprawie egzekucyjnej.

O ile dopuszczalność skargi przewidzianej w art. 424¹ k.p.c. w postępowaniu egzekucyjnym jest zasadniczo uznawana, to już wyróżnienie cech postanowień kończących postępowanie budzi spory w literaturze przedmiotu. W orzecznictwie wskazano, że specyfika postępowania egzekucyjnego nie pozwala na proste przeniesienie reguł wykształconych w realiach postępowania rozpoznawczego i

wymaga, by dostosować je to biegu czynności nakierowanych na realizację tytułów wykonawczych. W tym rozumieniu orzeczeniem kończącym postępowanie egzekucyjne będzie także takie, które kończy zasadniczą, samodzielłą część postępowania (por. postanowienie z dnia 5 lipca 2006 r., IV CNP 25/06, OSNC 2007/3/48, w którym Sąd Najwyższy uznał za dopuszczalną skargę od postanowienia sądu II instancji co do przybicia).

Kwestia, czy orzeczenie dotyczące czynności wykonywanej przez sąd w trybie art. 759 § 2 k.p.c. może być przedmiotem skargi z art. 424¹ k.p.c. była przedmiotem rozważań Sądu Najwyższego w niepublikowanym dotąd postanowieniu z dnia 16 października 2007 r. (V CNP 143/07). Sąd Najwyższy udzielił odpowiedzi negatywnej, przyjmując, że czynność taka (w omawianym wypadku – dotycząca nakazania komornikowi wydania wyegzekwowanej sumy dłużnikowi) nie kończyła postępowania, skoro podjęta została w toczącej się poza postępowaniem egzekucyjnym sprawie o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności.

Zważywszy jednak, że zakres przedmiotowy zarządzeń, jakie mogą być wydawane przez sąd na podstawie art. 759 § 2 k.p.c. jest bardzo szeroki, trudno generalnie wykluczyć orzeczenia podejmowane w tym trybie spośród orzeczeń od których przysługuje skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem. Na to, że niektóre takie postanowienia można uznać za kończące postępowanie w sprawie zwracał uwagę Sąd Najwyższy m. in. w postanowieniu z 7 czerwca 2007 r. (III CZP 29/06, OSNC 2007/3/45), kontynuującym linię orzeczniczą wyrażaną wcześniej w uchwale z dnia 4 października 1990 r., III CZP 51/90, OSP 1991/5/111 i w postanowieniu z dnia 15 kwietnia 1986, III CRN 40/86, OSNC 1987, nr 7, poz. 102), przyjmując zaskarżalność zażaleniem na podstawie art. 394 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. wydanego na podstawie art. 759 § 2 k.p.c. postanowienia uchylającego zajęcie wynagrodzenia za pracę (a zatem zarządzenia o treści bardzo podobnej do wydanego przez Sąd Rejonowy w L.), jako zmierzającego do zakończenia postępowania egzekucyjnego, jego konsekwencją jest bowiem umorzenie tego postępowania. W piśmiennictwie podstaw zaskarżalności takiego postanowienia poszukuje się natomiast w skutku uchylenia zajęcia w stosunku do oznaczonego przedmiotu lub prawa, jakim jest umorzenie egzekucji skierowany do tego przedmiotu, na które zażalenie przewiduje art. 828 k.p.c.

Stanowcze rozstrzygnięcie przedstawionych problemów o tyle jednak nie jest konieczne dla zadecydowania o losach skargi wniesionej przez wierzyciela, że z

pewnością nie przysługuje ona od orzeczenia wydanego przez sąd I instancji w innych sytuacjach niż przewidziane w art. 424¹ § 2 k.p.c.

Ponadto nie można uznać, że skarżący wypełnił obowiązek uprawdopodobnienia, że poniósł szkodę w wyniku wydania orzeczenia, którego skarga dotyczy (art. 424⁵ § 1 pkt 4 k.p.c.). Postępowanie egzekucyjne skierowane zostało jedynie do wskazanych przez wierzyciela przedmiotów, wobec czego jego bezskuteczność nie przesądza o całkowitej niemożliwości zaspokojenia roszczeń wynikających z tytułu wykonawczego czy to z innego majątku dłużnika, czy w drodze powództwa opartego na przepisie art. 299 k.s.h. od członków zarządu dłużnika, a tym samym nie wystarcza do przyjęcia, że szkoda została uprawdopodobniona.

W tym stanie rzeczy należało skargę odrzucić (art. 424⁸ § 1 k.p.c.).